

Debreceni Ítéltábla

Gf.IV.30.325/2025/13.

A Debreceni Ítéltábla a HIVATAL NEVE (HIVATAL CÍME, ügyintéző: dr. Kovács Zsuzsa Gyöngyvér kamarai jogtanácsos) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME) felperesnek – a dr. Tóth Richárd ügyvéd (FÉL CÍME) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME) alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása indított perében a Debreceni Törvényszék 2025. október 13-án meghozott 10.G.40.311/2024/30. számú ítélete ellen az alperes 32. sorszámú fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban a 2026. április 22-én megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 6000 (hatezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletében megállapította, hogy az alperes az ADÓS NEVE „felszámolás alatt” (a továbbiakban: adós) vezetőjeként a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el és ezzel okozati összefüggésben a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése 115 846 989 Ft erejéig megghiúsulhat.

[2] Az ítéletben megállapított tényállás szerint az adós 2016-ban alakult, amelynek egyedüli tagja és ügyvezetője az alperes volt. Az adós a 2021. évet követően nem teljesítette az éves beszámoló közzétételére és letétbe helyezésére vonatkozó kötelezettségét. Az utolsó közzétett beszámoló szerint a társaság 2021. december 31-én 17 818 000 Ft pénzeszközzel rendelkezett, a rövid lejáratú kötelezettségeinek összege pedig 160 187 000 Ft volt, ezért ettől az időponttól kezdődően fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került.

[3] Az adóssal szemben adóvégrehajtási eljárás indult, amelynek során a felperes 2023. június 23-án 96 010 600 Ft erejéig lefoglalta a társaságnak az E. Kft.-vel (a továbbiakban: E. Kft.) szemben fennálló követelését. A foglalásról készült okiratot a felperes megküldte az E. Kft.-nek és felhívta őt, hogy nyilatkozzon: vitatja-e a követelést, e felhívásnak azonban az E. Kft. nem tett eleget. Ennek ellenére a felperes nem indított pert vele szemben a követelés lefoglalt részének behajtása iránt. Az E. Kft.-vel szemben 2024. július 12-én kényszertörlési eljárás indult, majd 2025. február 14-én felszámolás alá került.

[4] A Debreceni Törvényszék .../2023. szám alatt 2024. február 13-i kezdő időponttal rendelte el az adós felszámolását. Az alperes a felszámolási eljárás során nem vette fel a kapcsolatot a felszámolóval, továbbá nem teljesítette az irat- és vagyonátadási kötelezettségét, ezért a felszámoló az eljárás egyszerűsített befejezését kérte. A zárójelentése szerint az eljárás során összesen 115 846 989 Ft hitelezői igényt jelentettek be, amelyből semmi nem térült meg.

[5] A felperes a módosított keresetében a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 33/A. § (1) és (5) bekezdései alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperes az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el és ezzel okozati összefüggésben a hitelezők 115 846 989 Ft összegű követelésének teljes mértékben történő kielégítése megghiúsulhat. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontjaként 2020. december 31. napját jelölte meg, a beszámoló közzétételének és letétbehelyezésének, valamint a Cstv. 31. § (1) bekezdésében előírt kötelezettségek teljesítésének elmulasztása miatt pedig a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti bizonyítási szabály alkalmazását kérte.

[6] Az alperes az ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. A 2021. utáni beszámoló közzétételének és letétbe helyezésének, valamint a Cstv. 31. § (1) bekezdésében előírt kötelezettségek teljesítésének elmulasztását nem vitatta, azonban állította, hogy e kötelezettségeinek a megromlott egészsége miatt, tehát önhibáján kívüli okból nem tudott eleget tenni. Ennek igazolására okiratokat csatolt. Vitatta, hogy az adós már 2020. december 31-től kezdődően fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Állítása szerint a fenyegető fizetéseképtelenség csak 2022-ben következett be, amelyet az idézett elő, hogy az E. Kft. nem egyenlített ki a szabályszerűen kiállított számláit, emiatt pedig az adós sem tudta megfizetni a felperesnek a számlák áfa tartalmát. Kifejtette azt is, hogy 2022. december 31-én az adósnak több mint 340 000 000 Ft követelése állt fenn az E. Kft-vel szemben, amelyet a felperes 2023. június 23-án 96 010 600 Ft erejéig lefoglalt, a követelés behajtása iránt azonban nem tett intézkedést. Mindez kizárja az ő felelősségét a hitelezői igények kielégítésének megghiúsulásáért, mivel a követelés érvényesítése esetén a felperesnek a foglalás időpontjában fennálló teljes követelése megtérült volna.

[7] Az elsőfokú bíróság a felperes módosított keresetét alaposnak találta. Megállapította, hogy az alperes nem mentette ki magát a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében foglalt mulasztások alól. Amennyiben ugyanis az egészségi állapota valóban akadályozta őt a vezetői tisztségéből eredő feladatok ellátásában, úgy e tisztségéről le kellett volna mondania és tulajdonosként új vezetőt kellett volna választania vagy megbízást kellett volna adnia más személynek a vezetői feladatok ellátására. Erre tekintettel a per során alkalmazni kellett a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti bizonyítási szabályt, ezért az alperes érdekében állt annak bizonyítása, hogy a vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatainak ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. E bizonyítási kötelezettségének azonban nem tett eleget, mert csupán állította, de nem bizonyította, hogy a fenyegető fizetéseképtelenség csak 2022 végén következett be. Ezzel szemben a rendelkezésre álló mérlegadatokból az következett, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet már 2021. december 31-től kezdődően fennállt. Arra vonatkozó bizonyítékot vagy indítványt

pedig az alperes nem terjesztett elő, amely igazolta volna, hogy milyen intézkedéseket tett a hitelezők érdekeinek védelme céljából, ezért nem mentesülhetett a felelősség alól. Az az érvelése ugyanakkor, amelyben a lefoglalt követelés érvényesítésének elmulasztását sérelmezte, szintén nem foghatott helyt, mert a felperesnek nem volt jogszabályi kötelezettsége a követelés behajtása, azt pedig az alperes nem igazolta, hogy a behajtás eredményre is vezetett volna, így a felelősségének összességében mértékét sem lehetett csökkenteni.

[8] Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, másodlagosan pedig a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 380. § c) pontja és 381. §-a alapján e határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte.

[9] Az elsődleges fellebbezési kérelmét azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást tévesen állapította meg, mert figyelmen kívül hagyta a bizonyított tényeket és a felek egyező előadását. Orvosi iratokkal igazolta ugyanis, hogy a 2011. óta fennálló súlyos betegsége 2023-2024-ben kiújult, amely nemcsak a felszámolóval való kapcsolattartásban, hanem a felszámolást megelőző időszakban fennálló kötelezettségeinek teljesítésében is korlátozta őt. Mindezt figyelembe kellett volna venni annak eldöntése során, hogy mentesülhet-e a felelőssége alól, amelyet az elsőfokú bíróság nem tett meg, így tévesen jutott arra a következtetésre, hogy elmulasztotta a tőle elvárható intézkedéseket.

[10] Figyelmen kívül hagyta azt is, hogy a felperes követelésének döntő részét kitevő áfa tartozás abból keletkezett, hogy az E. Kft. nem fizette ki a vele szemben kiállított számlákat, emiatt pedig az adós sem tudta befizetni a számlákban foglalt áfát. Az elsőfokú ítélettel szemben e követelés érvényesítése és így a hitelezők érdekeinek védelme céljából az adott helyzetben elvárható módon járt el, mert igazolta, hogy felszólította az E. Kft-t a tartozása kiegyenlítésére és ennek érdekében egyeztetést is folytatott vele, azonban ezek az intézkedései nem vezettek eredményre. Pert azért nem indított a követelés behajtása iránt, mert egyrészt az ehhez szükséges pénzeszközzel az adós nem rendelkezett, másrészt az általa megkérdezett ügyvédek a követelés érvényesítésének sikerét bizonytalannak minősítették. A követelés lefoglalását követően pedig a felperes volt az, aki a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 110-113. §-ai alapján pert indíthatott volna annak behajtása iránt, azonban ezt nem tette meg, így a lefoglalt 96 010 600 Ft tekintetében fel sem merülhet az ő felelőssége.

[11] Mivel az E. Kft-vel szemben fennálló 340 408 483 Ft követeléséről nem mondott le és azt nem is engedte el, az része volt a felszámolási vagyonnak. Ennek ellenére a felperes nem tájékoztatta a felszámolót erről a követelésről, így az e vagyont nem tudta felosztani a hitelezők között, akik emiatt nem jutottak megtérüléshez. A felperes hivatkozhatott volna arra is, hogy a követelés egy részének lefoglalása folytán biztosítékkal rendelkezik a saját bejelentett hitelezői igényének, azaz 115 712 600 Ft-nak a 83%-ára, ezért kérhette volna, hogy a követelés ezen részét a felszámoló adja át neki, amit szintén nem tett meg. Az E. Kft. 2020. és 2021. évi mérlegei szerint e társaság 2021-ben 702 286 000 Ft árbevétellel és 315 751 000 Ft követeléssel rendelkezett, az adózott eredménye pedig 17 827 000 Ft volt. Ezek az adatok azt támasztják alá, hogy a lefoglalt követelés érvényesítése esetén a felperes hitelezői igénye túlnyomórészt megtérült volna, az adós pedig

nem került volna felszámolás alá, hiszen a társaságnak a felperesen kívül csupán egy hitelezője van: az NYRT., amelynek követelése csekély összegű.

[12] Az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a maga által adott anyagi pervezetésén, mert a 2025. szeptember 15-én megtartott tárgyaláson csupán arról tájékoztatta őt, hogy bizonyítania kell: a felperes követelése csökkent volna akkor, ha az E. Kft-vel szemben fennálló követelést érvényesítette volna, amelynek eleget tett, hiszen e követelés felosztása esetén a hitelezői igények vitán felül megtérültek volna. Ezzel szemben a fellebbezett határozat indokolása szerint az elsőfokú bíróság annak bizonyítását várta el tőle, hogy a lefoglalt követelés behajtása iránti intézkedés eredményes lett volna, ilyen tájékoztatást azonban a per során nem adott. Túlterjeszkedett a kereseti kérelem korlátain is, mert a felperes azt állította, hogy a fenyegető fizetéseképtelenség 2020. december 31-én következett be, ezért az elsőfokú bíróság nem állapíthatta volna meg, hogy az adós 2021. december 31-én került fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe.

[13] Abból, hogy a felperes elállt a vagyonsökkenésre alapított másodlagos keresetétől, az következett, hogy elfogadta az általa teljesített kifizetések jogszerűségét és a kifizetett összegeknek a társaság érdekében történt felhasználását, ez pedig azt támasztotta alá, hogy a hitelezői érdekeknek megfelelően járt el. Mindezt a véglegesként fenntartott elsődleges kereset elbírálása során sem lehetett volna figyelmen kívül hagyni, hiszen ugyanaz a tény nem lehet kétféleképpen megítélni. Erre tekintettel nem lehet az ő terhén értékelni azt, hogy önhibáján kívül nem tudta behajtani a követelést az E. Kft-től, mivel ugyanezt a felperes sem tette meg. Az ő magatartása és a hitelezői igények megtérülésének megghiúsulása között nincs okozati kapcsolat sem, mert a felperes követelésének jelentős részét a kiegyenlítettlen számla áfa tartalma teszi ki, amely be sem folyt az adóshoz. Az pedig, hogy jogkövető módon járt el, mert számlát állított ki, nem eshet az ő terhére, hiszen nem sértette meg a hitelezők érdekeit. Mindezek miatt kimentette magát a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti felelőssége alól, ezért a felperes keresetét elsődlegesen el kell utasítani.

[14] Amennyiben az ítéltábla az elsődleges fellebbezési kérelem teljesítésére nem lát lehetőséget, az elsőfokú eljárást a másodlagos fellebbezési kérelmének megfelelően meg kell ismételni. Ennek oka az, hogy az elsőfokú ítélet indokolása nem felel meg a Pp. 346. §-ának, mert abból nem állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság miért nem vette figyelembe az általa hivatkozott tényeket, bizonyítékokat és érveket, továbbá az indokolás ellentétben áll az elsőfokú eljárás során végzett anyagi pervezetéssel is.

[15] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Egyetértett annak indokaival, amelyeket azzal egészített ki, hogy a jogvitát – az alperes nem vitás mulasztásaira tekintettel – a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti bizonyítási szabály alkalmazásával kellett elbírálni. Erre tekintettel nem neki kellett megjelölnie és igazolnia az alperes felelősségét megalapozó tényeket, hanem az alperesnek kellett volna bemutatnia a vezetői időszakában kifejtett tevékenységét, amelyet nem tett meg, így a bizonyítatlanság következményeit neki kellett viselnie. A rendelkezésre álló adatok szerint az E. Kft. minőségi kifogásra hivatkozással tagadta meg az adós számláinak kifizetését, amelyre tekintettel az alperes akkor járt volna el a hitelezők érdekeinek megfelelően, ha kijavítja a hibákat és így segíti elő a számlák kiegyenlítését. Önmagában az, hogy felszólította az E. Kft-t a teljesítésre, a felelősség alóli mentesüléséhez nem elegendő, hiszen az alperesnek egyéb lehetőségei is lettek volna a tartozás csökkentésére, így például fizetési könnyítést kérhetett

volna, vagy külső finanszírozási forrást vonhatott volna be, amiket nem tett meg. A lefoglalt követelés behajtása iránti perindítás csupán egy lehetőség, nem pedig kötelezettség volt. Mivel a foglalás időpontjában az E. Kft-vel szemben már adóvégrehajtási eljárás volt folyamatban, a követelés behajtása iránti per megindítása nem volt elvárható tőle, az adósnak egyéb vagyona pedig a felszámolási záróvégzés szerint nem volt.

[16] Az ítéltábla a fellebbezés elbírálása során a Pp. 370. § (4) bekezdése alapján átlépte a fellebbezés és az ellenkérelem korlátait, mert olyan anyagi pervezetési hibát észlelt, amelyre a fellebbező nem hivatkozott. Ennek oka az, hogy a felperes a megváltoztatott keresetében a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti bizonyítási szabály alkalmazását kérte, ez az érvelése pedig – az elsőfokú ítéletben kifejtett okok miatt – alapos is volt, hiszen az alperes nem mentesülhetett a beszámoló közzétételére és letétbe helyezésére, valamint a Cstv. 31. §-ában meghatározott feladatok teljesítésére irányuló kötelezettségei alól pusztán arra hivatkozással, hogy leromlott az egészségi állapota. Azt ugyanis, hogy pontosan mely időszakban, milyen tünetei voltak és ezek miért akadályozták meg a felsorolt kötelezettségeinek teljesítését, az alperes nem fejtette ki és nem is igazolta, hiszen ehhez a fellebbezésében hivatkozott orvosi iratok csatolása önmagában nem volt elegendő. Nem tért ki arra sem, hogy a betegsége miatti esetleges akadályoztatása alatt miért nem bízott meg mást az épp akkor esedékessé vált vezetői feladatainak elvégzésével, ha pedig erre nem volt lehetősége, a tüneteinek enyhülése után miért nem pótolta ő maga az elmulasztott kötelezettségeit. Erre tekintettel nem bizonyította, hogy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében meghatározott mulasztásokat neki fel nem róható okból követte el, ezért a jogvitát e speciális bizonyítási szabály alkalmazásával kellett eldönteni.

[17] Mindez – a Kúria .../4. számú ítéletének [49] bekezdése szerint – azt jelenti, hogy „...a beszámoló letétbe helyezési kötelezettség elmulasztása és az iratok felszámoló részére való átadásának megghiúsulása esetén valójában a felperes nincs abban a helyzetben, hogy bizonyítsa a vagyon sorsának alakulását, azt, hogy egyáltalán mekkora vagyonról van szó. Ezért rendelkezik úgy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése, hogy a hitelezői érdekek figyelembevételét – azaz a vagyon sorsának az alakulását – ilyen esetben a vezető tisztségviselőnek kell bizonyítania.” E jogértelmezést a Kúria megerősítette a .../4. számú ítéletének [38] bekezdésében is, amely szerint „...[h]a a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti feltételek fennállnak, a felperesnek nem kell konkrétan megjelölnie és bizonyítania a vezető tisztségviselő jogellenes magatartását, hanem a felelősség megállapításának elkerülése érdekében a vezető tisztségviselőnek kell igazolnia, hogy nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ugyan fennállt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, de a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit figyelembe vette. Ez utóbbi körben tehát a vezetőnek be kell mutatnia a vezetői időszakában kifejtett tevékenységét. A bizonyítás sikertelenségének következményei e vonatkozásban a vezető tisztségviselőt terhelik.”

[18] Mivel a felek nem értettek egyet abban, hogy az alperesnek mit kell bizonyítania a mentesülése érdekében, az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel, hogy a Pp. 237. § (2) bekezdése alapján anyagi pervezetést kell végeznie. Ennek során azonban nemcsak arról kellett volna tájékoztatnia az alperest, hogy neki kell bizonyítania: a vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatainak ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. A tájékoztatásnak ugyanis – a kifejtettek szerint – ki kellett volna terjednie arra is, hogy az alperes mutassa be és igazolja is a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezése utáni

időszakra az adós vagyonának sorsát, az általa meghozott ügyvezetői intézkedéseket és azoknak a hitelezői érdekekre gyakorolt hatását. Mindez pedig az adott esetben nem csupán annak bizonyítását követelte meg, hogy az alperes a korábbi másodlagos keresettel érintett pénzeszközöket a társaság hitelezőinek kielégítésére fordította, hanem – egyebek mellett – annak igazolását is, hogy miként alakult az adós vagyoni helyzete és mi történt a 2021. évi beszámolóban kimutatott egyéb vagyonával.

[19] Erre tekintettel az elsőfokú bíróság anyagi pervezetése ebben a körben hiányos volt, ezért az ítéltábla a Pp. 370. § (4) bekezdése alapján felhívta erre a felek figyelmét és azt a fellebbező fél, azaz az alperes kérelmére figyelembe is vette. Emiatt a Pp. 369. § (4) és 237. § (2) bekezdései alapján pótolta az elmulasztott tájékoztatást és felhívta az alperest arra, hogy adja elő és igazolja is, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben miként alakult az adós vagyonának sorsa, mi történt a 2021. évi beszámolóban kimutatott vagyonával, milyen konkrét ügyvezetői intézkedéseket hozott és ezeknek milyen hatása volt a hitelezők érdekeire. Felhívta az alperes figyelmét arra is, hogy e körben – az esetleges könyvelési alapbizonylatok értelmezése és a vagyon sorsának rekonstruálása érdekében – könyvszakértői bizonyítás is szükségessé válhat.

[20] E felhívásra az alperes kiegészítette a fellebbezését azzal, hogy álláspontja szerint az adós 2021. december 31-én nem került fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe, mert ekkor még 17 878 000 Ft pénzeszközzel és 180 879 000 Ft követeléssel rendelkezett, amelyek fedezték a tartozásait, így a felperes 400 000 Ft összegű követelését is. A fenyegető fizetéseképtelenség 2022. december 31-én sem következett be, mert az adóssal szemben csupán 2023. február 6-án indult adóvégrehajtás. Azt azonban az alperes nem fejtette ki, hogy ez az eljárás mikori lejáratú adótartozások behajtására irányult, hanem e körben állítási és bizonyítási szükséghelyzetre hivatkozott. Állította továbbá, hogy az E. Kft-vel kötött szerződés után az adós minden erőforrását az ebből eredő kötelezettségek teljesítésére fordította, annak azonban nem tudott eleget tenni, mert a VÁROS1-VÁROS2 vasútvonal vonatbiztosítási rendszere köztudomású módon jelenleg sem működik. A hitelezők érdekeit nem sértette meg, mert 2021-ben nem növelte, 2022-ben pedig kifejezetten csökkentette az adós tartozásait, 2023-tól kezdődően ugyanakkor a társaság nem végzett gazdasági tevékenységet. Egyebekben az alperes megismételte a fellebbezési érveit azzal, hogy az állításainak igazolása céljából szakértő kirendelését és tanúk kihallgatását kérte.

[21] A felperes a fellebbezési ellenkérelmét az alperes kiegészített nyilatkozatainak ismeretében is fenntartotta. Érvelése szerint az alperes nem tett eleget az ítéltábla felhívásának, mert nem adott számot arról, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben miként alakult az adós vagyonának sorsa és milyen konkrét vezetői intézkedéseket tett. A fenyegető fizetéseképtelenség kezdő időpontjára nem terjedt ki az ítéltábla anyagi pervezetése, ezért az e körben előadott nyilatkozatok irrelevánsak. Nincs helye szakértői bizonyításnak sem, hiszen az alperes nem csatolt olyan könyvelési alapbizonylatokat, amelyeket a könyvszakértő megvizsgálhatna.

[22] Az ítéltáblának mindenekelőtt abban kellett állást foglalnia, hogy az anyagi pervezetése folytán így kiegészített nyilatkozatok közül melyek alkalmasak az érdemi elbírálásra. Ennek oka az, hogy az anyagi pervezetés nem jogosította fel az alperest az elsőfokú eljárásban előadott ellenkérelmének és a másodfokú eljárást megindító fellebbezésének korlátok nélküli megváltoztatására, a Pp. 373. § (5) és 375. § (2) bekezdései

alapján ugyanis az ellenkérelmét és a fellebbezését kizárólag az anyagi pervezetéssel érintett körben változtathatta meg. Az ítéltábla anyagi pervezetése azonban nem terjedt ki a fenyegető fizetéseképtelenség kezdő időpontjára, mert az alperes a fellebbezésében – érdemét tekintve – nem vitatta az elsőfokú ítélet azon megállapítását, hogy az adós 2021. december 31-én fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került, az indoklás ezen részét ugyanis kizárólag eljárási okból: a kereseten való túlterjeszkedésre hivatkozással sérelmezte. Erre tekintettel az ítéltábla anyagi pervezetése csupán arra terjedt ki, hogy az alperes mutassa be a 2021. december 31-én bekövetkezett fenyegető fizetéseképtelenség után hozott vezetői intézkedéseit és a társasági vagyont ezt követő alakulását. Ezen anyagi pervezetés tehát nem adott jogalapot az alperesnek arra, hogy megváltoztathassa az elsőfokú eljárás során előadott ellenkérelmének azon részét, amelyben elismerte, hogy az adós 2022 végén fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került (19. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldalának utolsó bekezdése).

[23] Emiatt meg nem engedett ellenkérelem-változtatásnak minősült az alperes Gf. 8. sorszámú beadványban foglalt azon nyilatkozata, amelyben kijelentette, hogy a fenyegető fizetéseképtelenség 2022. december 31. után következett be, ezért ezt az ellenkérelem-változtatást az ítéltábla elutasította [Pp. 373. § (1) bekezdése]. Nem volt megengedhető továbbá az sem, hogy az alperes a 8. sorszámú beadványában az anyagi pervezetéssel nem érintett körben megváltoztatta a fellebbezését, hiszen immáron nemcsak eljárási okból, hanem érdemben is vitatta, hogy az adós 2021. december 31-én fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került, ezért ezeket a meg nem engedett módon kiegészített fellebbezési érveket figyelmen kívül kellett hagyni, ideértve az állítási és bizonyítási szükséghelyzetre vonatkozó hivatkozásokat is.

[24] Az alperes anyagi pervezetésre előadott többi nyilatkozatát és indítványát, valamint a felperes erre adott válaszát ugyanakkor az ítéltábla a fellebbezés elbírálása során figyelembe vette, a másodfokú eljárás így megállapított kereteit pedig a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján már nem lépte át, mert nem észlelt olyan – a fellebbezésben nem hivatkozott – eljárási szabálysértést vagy egyéb téves anyagi pervezetést, amely erre okot adott volna [Pp. 370. § (2)-(4) bekezdései]. Erre tekintettel kizárólag abban foglalt állást, hogy az alperes által előadott, érdemi elbírálásra alkalmas okok miatt teljesíthető-e valamelyik fellebbezési kérelem. Ennek eredményeként a fellebbezést alaptalannak találta.

[25] Az ítéltábla elsőként az alperes hatályon kívül helyezésre irányuló másodlagos fellebbezési kérelmét vizsgálta, mert az kizárta az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatát, azaz a megváltoztatásra irányuló elsődleges fellebbezési kérelem teljesítését. Mivel azonban az elsőfokú bíróság ítélete nem szenvedett olyan formai hibában, amely lehetetlenné tette volna annak érdemi felülbírálatát, a Pp. 380. § c) pontja alapján nem volt szükség e határozat hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú eljárás megismétlésére.

[26] Az elsőfokú bíróság nem követte el a fellebbezésben hivatkozott egyéb eljárási szabálysértéseket sem. Az ítéletét megfelelően megindokolta, hiszen – ahogy azt az Alkotmánybíróság a 3159/2018. (V.16.) AB határozat [31] bekezdésében már kifejtette – a bíróság indoklási kötelezettsége az ügy érdemi eldöntése szempontjából releváns körülményekre kell, hogy kiterjedjen, nem pedig minden részletre. Ennek a követelménynek pedig az elsőfokú bíróság ítélete maradéktalanul megfelelt, e határozat indoklását tehát nem tette hiányossá önmagában az, hogy abban az elsőfokú bíróság nem tért ki az alperes

valamennyi érvelésére. Nem sértette meg a keresetből és az ellenkérelemből eredő eljárási korlátokat sem [Pp. 2. § 342. §]. A felperes jogállítása szerint ugyanis a fenyegető fizetéseképtelenség 2020. december 31-én, az alperes jogállítása szerint pedig 2022 végén következett be. Mindez azt jelenti, hogy a kereset és az ellenkérelem korlátaival kötött elsőfokú bíróság nem állapíthatta meg, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2020. december 31. előtt vagy 2022 vége után következett be. Annak ugyanakkor nem volt eljárásjogi akadálya, hogy a fenyegető fizetéseképtelenség kezdő időpontját e két időpont közé tegye, hiszen ezzel sem a kereseten, sem pedig az ellenkérelmen nem terjeszkedett túl. Erre tekintettel – eljárási szabálysértés hiányában – a Pp. 381. §-a alapján sem volt szükség az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú eljárás megismétlésére.

[27] Nem foghatott helyt azonban az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló elsődleges fellebbezési kérelem sem, mert az elsőfokú bíróság döntése érdemben is helytálló volt. Az alperes ugyanis az ítéltábla által végzett anyagi pervezetés ellenére nem tett eleget a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alapján fennálló kötelezettségének, mert nem mutatta be, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben miként alakult az adós vagyonának sorsa, mi történt a 2021. évi beszámolóban kimutatott vagyonával, milyen konkrét ügyvezetői intézkedéseket hozott és ezeknek milyen hatása volt a hitelezők érdekeire. Ennek keretében nem tett konkrét tényállításokat arra vonatkozóan, hogy az adós pontosan mikor, miből eredően és mennyi bevételre tett szert 2021. december 31. után, ezt a bevételt pedig pontosan mikor, mely okból és mire fordította, így nem adott számot arról sem, hogy mennyi folyt be a 2021. évi beszámolóban kimutatott követelésállományból és a befolyt összegnek mi lett a sorsa.

[28] Konkrét vezetői intézkedésként csupán annyit adott elő, hogy az adós egyes tartozásait kiegyenlítette, ez azonban a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alapján fennálló kötelezettségének teljesítéséhez önmagában nem volt elegendő, hiszen a teljes vagyon alakulásának bemutatása nélkül nem lehetett megállapítani, hogy az adós e kifizetések teljesítésekor pontosan milyen vagyonelemekkel rendelkezett és azokat tényleg teljes összegben a tartozások rendezésére fordította-e. Az alperes azon általános jellegű kijelentése pedig, hogy az adós nevében nem vállalt indokolatlan üzleti kockázatot, szintén nem pótolta a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben meghozott konkrét vezetői intézkedéseknek és ezek hitelezői érdekekre gyakorolt hatásának a tételes bemutatását. Erre nem voltak alkalmasak a 8. sorszámú beadványhoz csatolt beszámolók és főkönyvi kivonatok sem, hiszen azok tartalmát – ennek keretében a konkrét vezetői intézkedéseit és a társasági vagyon sorsának alakulását – az alperes nem magyarázta el. Az pedig nem az elsőfokú bíróság és nem is a szakértő feladata volt, hogy ezen okiratok alapján megtalálja azokat a konkrét tényeket, amelyek alapján az alperes esetlegesen mentesülhet a felelőssége alól, ezen tények előadását ugyanis a Pp. 199. § (2) bekezdés bc) pontja az alperes kötelezettségévé tette, aki ennek az ítéltábla által kiegészített anyagi pervezetés ellenére sem tett eleget.

[29] Bár az alperes hosszasan foglalkozott azzal is, hogy a felperes miként járt el az E. Kft. felé fennálló követelés behajtása érdekében, ennek ebben a perben semmiféle jelentősége nem volt. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdés második fordulata alapján indított megállapítási perben ugyanis kizárólag azt kellett vizsgálni, hogy az alperes milyen magatartást tanúsított a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után és ez miként befolyásolta a hitelezői igények kielégítését. Annak tehát nem volt jelentősége, hogy a felperes – a követelés lefoglalása és behajtása útján vagy egyéb módon – hozzájuthatott volna-e a követeléséhez vagy nem, ezért az e körben kifejtett fellebbezési érvelés nem

foghatott helyt, az elsőfokú ítélet indokolásából pedig mellőzni kellett az ezzel kapcsolatos fejtegetéseket.

[30] Mivel az alperes nem adott konkrét tényállításokat az ítéltábla anyagi pervezetésével érintett körben, nem lehetett foganatosítani az általa indítványozott bizonyítást sem, a mentesüléshez szükséges tényeket ugyanis nem a tanúknak és nem is szakértőnek, hanem az alperesnek kellett volna előterjesztenie, amelyet nem tett meg.

[31] A kifejtett okok miatt a fellebbezett határozat nem sértette a fellebbezésben hivatkozott jogszabályokat, ezért egyik fellebbezési kérelem sem foghatott helyt. Erre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[32] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a másodfokon is pervesztes alperes maga viseli a felszámított másodfokú perköltségét [Pp. 83. § (5) bekezdése] és köteles megfizetni az alperes által felszámított másodfokú jogi képviselői munkadíjat [Pp. 83. § (1) bekezdése], amelynek összegét az ítéltábla a 17/2024. (XII.09.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján a felszámítással egyezően határozta meg és arra nem számított fel általános forgalmi adót, mert a felperest a jogtanácsosa képviselte.

Debrecen, 2026. április 22.

Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos s.k. előadó bíró, Szilágyiné dr. Karsai Andrea s.k. bíró